

et aandeligt Liv, men det kan lige saa godt blive Døden for det aandelige Liv. Der er meget saa Mennesker, som ved at være Afkri- vere i et eller andet Contoir ere blevne til store Talenter, og dette er blot en fuldstændigere og klarere Betegnelse af, hvad der foregaaer ved en stor Deel af Underviisningsvæsenet. Det ærede Medlem har meent, at det private Un- derviisningsvæsen mere skulde være udsat for at skaffe Overfladiffhed tilveie, end det, der dri- ves for Statens Regning, og han mener, at dette skulde ligge i, at de private Skoler ikke have andet Formaal end at skaffe Eleverne en god Exa- men til Universitetet; naar dette er naaet, har den private Skole gjort Fyldest for sin Op- gave, hvad enten Eleverne virkelig have ret for- staaet og fordybet det, der er meddeelt, eller ikke; men jeg troer, at det ærede Medlem, der selv har været en saa udmærket Lærer i pri- vate Skoler og i en væsentlig Grad bidraget til, at Aandløsheden i det Fag, hvori han har undervist, er hørt op, vil vide, at det ikke for- holder sig saaledes (Steen: Det har jeg hel- ler ikke sagt!). Det er mig kjær, at det ærede Medlem ikke har sagt, at denne Overfladiffhed mere hænger sammen med de private Skoler end med Metropolitanskolen. (Steen: Saa- ledes var det heller ikke!) En af Delene maa den ærede Taler have sagt, ellers er jeg bange for, at det bliver til Intet, at det bliver til et Argument, der flyder ud i Verden, berører Trommehinderne og staaer an, uden at man veed, hvad det er, og som, naar det bliver nærmere undersøgt, ikke forstaaes af Noget. Kniberiet, som det ærede Medlem omtalte, til- kommer det ikke mig at forsvare. Naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valg- kreds (Usting) hittede, at det var godt, at der var en smuk Skolebygning, som gjorde et godt Indtryk paa Eleverne, skal jeg gjøre opmærk- som paa, at der er to forskjellige Betragtning- ger, som gjøre sig gjældende for dem, der skulle gaae ud i Livet. Den ene er Fordringsfuld- hed, den anden er Nøisomhed, og naar jeg kan vælge den Bei, der skal anvises, for at Befolk- ningen i et Land kan blive lykkelig, vil jeg meget hellere henvide til Nøisomhed end til, at man nødvendigviis kun skulde kunne finde sig vel i store Sale. Det ærede Medlem for

Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Steen) meente, at der ved de private Skoler let indtraadte en stor Slaphed i Disciplinen, og, saavidt jeg for- stod ham, meente han, det laae deri, at man med Hensyn til de private Skoler maatte frygte for, at Forældrene, naar de mærkede, at deres Børn bleve holdte strengt, vilde tage dem ud af Skolen, hvorfor den private Skolelærer var nødt til at være vaersommere i Henseende til den Myndighed, hvormed han traadte frem for sine Elever. Jeg troer, at dette kan gjælde undtagelsesviis, men en forstandig Klogskab hos den private Lærer vil gjøre, at han strax bort- viser de Elever, som paa en saadan Maade blive støttede af Forældrene, efter som man netop forlanger af gode Skoler, at der skal være Orden, Drift og Lydighed. Man kunde lige- saa godt sige, at den af Staten betalte Skole, hvis Lærere ikke risquere Noget ved, at der indtræder en vis Uorden mellem Skolens Ele- ver, er mere udsat for at blive indiscipli- neret. Det ærede Medlem veed lige saa godt som jeg, at der har været Tider, hvor Metropolitanskolen langtfra har givet noget Exempel paa en veldisciplineret Skole, og at der har været andre Tider, hvor der har været private Skoler, med Hensyn til hvilke alle Mennesker vare overbeviste om, at Disciplinen indenfor deres Grændse var drevet meget for vidt; altsaa er det ærede Medlems Paaastand slet ikke beviist ved Kjendsgjerninger. Frem- deles har det ærede Medlem sagt, at naar man skulde nedlægge lærde Skoler, vilde han hellere, at man skulde begynde med de lærde Skoler omkring i Kjøbstæderne, end med den i Kjø- benhavn; ja, han har endog sagt, at han ikke skulde have noget Væsentligt imod, at endnu flere lærde Skoler bleve nedlagte, ligesom han albrig tidligere har modsat sig lærde Skolers Nedlæggelse. Dette veed jeg meget godt, thi det ærede Medlem og jeg have fibdet Side om Side med hinanden og søgt at holde fast paa de Nedlæggelser, som allerede vare begyndte, men som igjen bleve tagne tilbage, og deri ligger altsaa en Erkjendelse af, at en Nedlæggelse af en Skole af den Art efter det ærede Medlems Mening ikke vil have nogen skadelig Indflydelse paa Udbredelsen af Ophværing i det Hele taget. Altsaa reducerer han Spørgsmaalet mellem os